HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בוצינא. דסתמא טב מקרא דלמחר. בוצינא דלעת קטנה קרא דלעת גדולה. כלומר מוטב שאמכרנו בשויו דשמא אם אני מניח לסם מן הדמים לא יועילו לי כלום ולא יתנו לי בכורות שלהן: **מתני' טוב ברע.** תמיס של חולין לא יתפיס ברע של קדש ואם המר ימיר וגו' אלמא בעלי מומין עבדי תמורה. ואבעל מום חיילא תמורה דכתיב או רע בטוב דמשמע בעל מום דחולין אתם דהקדש: **ואי זהו טוב ברע.** כלומר איזהו רע דקדש דעביד תמורה שקדש הקדשו את מומו אבל קדש מומו את הקדשו לא עביד תמורה. **וגמרא** מפרש מאי תלמודא: **גמ' נאמוד לא ימיר אותו טוב ברע או רע בו.** והוי משמע או רע לא ימיר לא בטוב ולא ברע: **בטוב כשרא ל"ל נומר לך טוב מעיקרו.** שכשעה שהוקדש היה תמיס ושוב נפל בו מום עושה תמורה: **לא ימיר אותו ברע.** והוי משמע דאיתו הוי טוב: **או רע'א.** משמע או רע לא ימיר בטוב: **טוב ברע.** טוב של חולין ברע של קדש: **דעלויי מעלי ליה.** להקדש לקי טוב בטוב מיבעיא: **אין עונשין מן הדין.** ולהכי איצטריך קרא למשוס דין קל וחומר לא מלקינן ליה כי מימר טוב בטוב: **ואכיי אמר לך האי לאו עונשין מן הדין הוא אלא אגלויי מילתא בעלמא היא.** דהיכא דלא דלקי קרא לחולין כי מימר ליה ברע דקדש גלי נמי דאי מימר ליה בטוב דקדש לקי: **דמי גרע טוב מרע.** כלומר מי גרע טוב דקדש מרע דקדש כי היכי דרע דקדש דמחליף ליה לקי ה"ש לטוב דקדש דרחמנא לא קפיד אלא דלא יחליף מידי דקדש: (ו) יחמילוף משמע ע"י ב' אנשים ולא בעי ולא ימיר דמי גרע של עצמו משל אחרים: **חילוף אלא זו וחכנס זו.** והתם אע"ג דלא אהני מידי דהקדש מה אינו יוצא לחולין אפ"ה לילקי הואיל ומתכוין להוציא הקדש לחולין: **מתני' ממירין אחד.** של חולין: **בשנים.** דקדש ואומר הרי זו תחת אלו: **ושנים.** דחולין באחד דקדש הרי אלו תחת זו: **מה הוא מיוחד.** דכתיב הוא: **גמ' והא טעמיה דר' שמעון.** דמתניתין משום דאי קרא הוא [ג] דוהיה הוא ותמורתו: ומשגינן **אמר** ר' **שמעון בן לקיש מודה רבי שמעון שממירין וחוזרין וממירין.** בהמה אחרת באותה בהמה ראשונה אחרת בבב' וב' באחד אחד במאה ומאה באחד ר"ש אומר אין ממירין אלא אחד באחד שנאמר בהמה בבהמה ולא בהמה בבהמות ולא בהמות בבהמה יז אמר לו מצינו בהמות שקרויה בהמה שנאמר [3] ובהמה רבה ור"ש [8] בהמה רבה איקרי בהמה סתם לא איקרי וטעמא דר"ש משום בהמה הוא והא טעמא דר"ש משום הוא מה הוא מיוחד אף [יט] תמורה מיוחדת מעיקרא אמר להן ר"ש מן והיה הוא ותמורתו וכי חזא דדרשי רבנן מבהמה בבהמה אמר להם איהו מהתם נמי מצינן למילף טעמא דידי אמר ר"ל מודה ר"ש שממירין וחוזרין וממירין מ"ט קדושה ראשונה דהקדש להיכן הלכה ורבי יוחנן אמר כשם שאין ממירין ב' באחד כן אין ממירין וחוזרין וממירין תניא כוותיה דרבי יוחנן תניא כוותיה דר"ל תניא כוותיה דרבי יוחנן [יט] כשם שאין ממירין אחד בשנים כך אין ממירין וחוזרין וממירין תניא כוותיה דר"ל יכול כשם שאר"ש שאין ממירין שנים באחד כך אין ממירין וחוזרין וממירין ת"ל והיה הוא ותמורתו [י]אפילו במאה [יא] בעי רבי אבין לדברי האומר [יט]אין ממירין וחוזרין וממירין הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו

והומם

שנאמר לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב. [יז] טוב קודם ברע דחולין או רע דקדש בטוב דחולין זה הכלל [יח] הראשון הוא הקדש: **איזהו טוב ברע בעלי מומין** שקדם הקדישן למומן. זהו הפך מן האחרים [יט] שהרי הכא האחד[יז] הוא הנתפס: **לאביי** חד בטוב אייתורי מייתר. ולרבא תרוייהו דהוה מצי למכתב ולא ימיר אותו ברע או רע בטוב דקדש בטוב דחולין אמרת לא יתפיס רע דקדש בטוב דחולין אמרת לא בטוב דקדש ברע דחולין מיבעיא משמע דבטוב ברע מיותר למעוטי היכא דקדש מומן להקדישן דלא מתפיסין בתמורה ואין זה לא כאביי ולא כרבא ועוד קשה מאי קאמר טוב ברע מיבעיא והא איצטריך למימר דנתפס רע דחולין בטוב דקדש ויש לומר דהתם סבי קאמר לכתוב רחמנא ולא ימיר [יח]אותו רע בטוב או ברע טוב ברע למה לי כלומר טוב ל"ל אבל לא קאמר דישמוק מטוב ברע כו' אלא מטוב לבד והייטו כאביי: **והא** טעמא דרבי שמעון משום הוא[יט] הוי אמר רבי שמעון בן לקיש מודה רבי שמעון דממירין וחוזרין וממירין. ופרש"י לגשון ראשון דתירוץ הוא ומשום הכי אתא בהמה בבהמה ודוחק הוא לאדרבה לדברי רבי שמעון משמע דבהמה חדא משמע ולא אינם והיכי קאמר דמפיק מייתי דממירין וחוזרין וממירין ול"ג פרש"י דגרס מעיקרא אמר להן רבי שמעון מוהיה הוא ותמורתו וכי חזא דדרשי רבנן מבהמה בבהמה [יט]מהתם נמי מצי למילף טעמא דידי ורשב"ל מימרא דנפשיה קאמר ולא לתרוצי הך פירכא אתא:

[ו] [סוכה ט:; כתובות פג:], [ז] [עיי' תוס' סוכה ט: ותו' כתובות פג:], [ח] [עי' תוס' כתובות דף פג: ד"ה בוצינא. ש"מן:], [ט] [עי' תוס' לקמן דף כז. ד"ה בעלת מום. ש"מן:], [י] [מכורות יד:], [יא] [סנהדרין נב. ושם נאמן], [יב] לקמן טו: [כ"ק סח: ע"ש סט: כ"מ ו. ע"ז סב. חולין קלט. ערכין כא.], [יג] [תוספתא פ"א דמ"ד], [יד] [לקמן יג:],

תורה אור השלם

1. לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בְּרַע אוֹ רַע בְּטוֹב וְאִם הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה בְּבְהֵמָה וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ:

ויקרא כז י

2. וְאִישׁ כִּי יַקְדִּישׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: ויקרא כז יד

3. וְאֲנִי לֹא אֶחוֹס עַל נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ בָּהּ הַרְבֵּה מִשְּׁתֵּים עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא יָדַע בֵּין יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה:

יונה ד יא

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דמי גרע וכו' דקדש הס"ל ואמ"כ מ"ה של אחרים דהיילוף וכו' אבעים הס"ל ואמ"כ מ"ה ולא בעי וכו' אחרים הס"ל ואמ"כ מ"ה תצא זו דהיילוף מלא:

גליון הש"ס

גמ' או רע בו. ע' לקמן דף כז ע"א תוס' ד"ה בעלת. **שם** בהמה רבה איקרי. עי' קדושין דף יח ע"א ברש"י ד"ה טובא ובסוגיה דף מה ע"ב ברש"י ד"ה וקסבר:

הגהות הגר"א

[א] גמ' ש"מ טוב כו'. (ולא ימיר אותו טוב ברע). וה"ק קרא טוב ברע או רע ברע בעמיהן בטוב דוקא דוקא ד"ש רש"י ד"ה נכתוב ולא ברע: [ב] שם חד טוב. פי' קמא: [ג] רש"י ד"ה והא טעמיה. דהיינו הוא ותמורתו ומשגינן כו'. פי' לפי מטעמא דמתני' תמורתו מיוחדת דוקא אבל מטעמא דלקן בכל פעם אינו ממיר אלא בהתמה ותמורתן קושיית התוס':

מוסף רש"י

בוצינא טב מקרא. משל הדיוט הוא, האומר לחבירו לעלת קטנה אני נותן לך במחובר אם תגלה לחולה עכשיו תגוס ואם תגלה לחיתה עד שתגדל ותעשה קרא הגיתה ותגדל, טוב לו לעולה מיד שמא לאחר זמן יתחרט בו זה או שמא לא יגיע לזה (סוכה נו: וכנ"ל בכתובות פג:). **אין עונשין** מן הדין. מדין קל וחומר, דיני ממונות ומלות עשה והלכות עבודה ופסולי קדשים אתה למד מקל וחומר אבל לא אזהרות ועונשין (חגיגה יא:).

שיטה מקובצת

דת"ר בהמה. גלוין אחר שהזכיר בהמה פעמים [ובכ"ר אחר הוסיף ירמוז לב' מיני בהמות]: **א"כ נימא קרא.** עי' בהשמטות בסוף המסכת: **טוב ברע או רע בו.** פי' טוב דחולין ברע דקודש או רע דחולין ברע דקודש וכ"ש רע דחולין בטוב דקדשים בטוב

בתרא דאקי אקדשים למה לי, ולפי שיטה זו השני לעולם קדשים וכן הולכת שיטה דמתניתין תו' אחרות: **רק מעיקרו אין עושה תמורה.** ע' בהשמטות בסוף המסכת: **ל"כתוב לא יחליפנו ולא בעי לא ימיר אותו.** ע' בהשמטות בסוף המסכת: **אמר רשב"ל מודה ר"ש וכו'.** ולתרוצי קושיא דהוא אמת הוא דמהוא דרש שאין ממירין אלא אחד באחד ומיהו דרשה דבהמה איצטרך לומר דבזה אחד זה יכול להמיר אפילו עד ק' דקדושה שבה להיכן הלכה: **רש"י ד"ה או רע וכו'.** וגם כאשר כתוב ברש"י בלא הגהה הוא מתיישב רק הלשון אינו משמע כן דלא ימיר אותו משמע דהקודש הוא רע בשל חולין אשר הוא טוב ממנו וכך מפרש בבבורר פ"ב.(ד"ה) הוא לשון רב"א): **רש"י ד"ה אמר רשב"ל וכו' ואפילו עד מאה.** (אא"ה בכאן היה הגהה מן הצד ונמחק וחבל על דאבדין:) [ובכ"ר אחר כ' וחוזרין וממירין באותה בהמה ראשונה דהקודש ואפ' עד מאה ובלבד שלא ימיר בבת אחת אלא בזו אחר זו ולהכי אתיא ליה בהמה בבהמה לאשמועינן בהמה בבבהמה יכול להמיר לעולם אפ' עד ק' מ"ט דקדושה ראשונה וכו' כצ"ל] **תוס' ד"ה לאביי וכו' ועוד קשה.** ע' בהשמטות בסוף המסכת:

ימיר טוב בטוב דכי הדדי נינהו דלא קא מעלי ליה כ"ש דלקי: **ואבי'.** סבר גלויי מילתא בעלמא הואיל ולקי על האי: **לישנא אחרינא** לאו דינא הוא אלא ממילא מצית ילפת דמי גרע טוב ברע דכתיב לא יבקר בין טוב לרע דקא מעלי ליה דלקי טפי מטוב בטוב דלא קא מעלי ליה ולא לקי אלא ש"מ דטוב בטוב נמי לקי אע"ג דלא כתב ביה לאו: **בשל אחרים.** חולין של אחרים: **ולא ימיר** אותו בשל הקדש (בחולין) של עצמו: **אי כתב.** לא יחליפנו דמשמע בשל אחרים: **הוה אמינא תצא** זו **ותכנס** זו **הוא דלקי.** שלוקח בהמת חברו ונותן לו זו ומוציא האחרת לחולין: **אבל מיכר.** בשל עצמו: **דתרוייהו מצי מקדש** להו **איכא לא** לקי. אלא לקדוש לתרוייהו וליפטר: **קס"ל.** דלא אלא לקי: **ומעמא דר' שמעון** משום בהמה ולא בהמות כו': **ואבר ריש לקיש.** אע"ג דאמר ר' שמעון אין ממיר אלא אחד באחד: **מודה ר' שמעון שממירין וחוזרין וממירין.** באותה בהמת הקדש אפילו מאה אחד באחד בזה אחר זה וקא יליף האי סברא מן בהמה בבהמה ולא בהמה בבהמה אחת ממירין וחוזרין וממירין בזה אחר זה בהמות הרבה דהיינו נמי אחד באחד: **ל"א** מעיקרא במתניתין אהדר להו מן והיה הוא וגו' ובברייתא דבעו רבנן למילף מן בהמה בבהמה בבהמה לא משמע אלא אחד באחד. ולהאי לישנא אמר ריש לקיש הוי ריש מימרא: **קדושתא קמייתא** להיכן **אולא.** דהא כתיב הוא ותמורתו יהיה קדש: **דרבי** האומר אין ממירין וחוזרין וממירין הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו.

[ג] בוצינא [ד] מקרא: **מתני'** [א]ממירין מן הצאן על הבקר ומן הבקר על הצאן ומן הכבשים על העזים ומן העזים על הכבשים מן הזכרים על הנקבות ומן הנקבות על הזכרים מן התמימים על בעלי מומין [ה] מן בעלי מומין על התמימים שנאמר [1] לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב ואיזהו טוב ברע בעלי מומין שקדם הקדישן את מומן: **גמ'** מנא הני מילי דתנו רבנן בהמה בבהמה מכאן שממירין מן הצאן על הבקר ומן הבקר על הצאן מן הכבשים על העזים ומן העזים על הכבשים ומן הזכרים על הנקבות ומן הנקבות על הזכרים [ו] ומן בעלי מומין על התמימים ומן התמימים על בעלי מומין יכול אפילו קדם מום [ז] להקדישן ת"ל לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב [ח] ואיזהו טוב ברע בעלי מומין שקדם הקדישן את מומן [ט] מאי תלמודא אמר אביי נימא קרא לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע[י] או רע בו בטוב אחרינא ל"ל שמע מינה [א] טוב מעיקרו עושה תמורה רע מעיקרו אין עושה תמורה רבא אמר תרוייהו טוב ייתורי מייתרי אם כן נכתוב קרא לא יחליפנו ולא ימיר אותו ברע [יא] או רע בו למה לי למכתב תרוייהו טוב [ב] חד טוב אפי' [יב] בטוב נמי כי ממיר לקי ואידך טוב מעיקרו עושה תמורה רע מעיקרו אין עושה תמורה ואביי [יג] אמר קל וחומר הוא [יד] ומה טוב ברע דעלויי קא מעלי ליה לקי טוב בטוב כי הדדי נינהו לא כל שכן דלקי ורבא [יט] אין עונשין מן הדין ואביי [יט] אמר לך הא לאו דינא הוא [יט] מי גרע טוב מרע תנו רבנן לא יחליפנו בשל אחרים ולא ימיר אותו בשל עצמו ולכתוב לא יחליפנו ולא בעי לא ימיר אותו אי כתב הכי הוה אמינא תצא זו ותכנס זו הוא [יז] דתילקי אבל ממיר דתרוייהו קא מקדיש להו אימא לא לקי קא משמע לן דאי בשל אחרים היכי דמי אי נימא בהמה דהקדש דידיה וחולין דעלמא מי מצי מקדיש [2] איש כי יקדיש את ביתו קדש לה' [יז] אמר רחמנא מה [כ]ביתו ברשותו אף כל ברשותו ואלא בהמה דהקדש דעלמא וחולין דידיה [כא] כי מתפים [יט] בדבר שאינו שלו לעולם בבהמה דהקדש דעלמא וחולין דידיה [כב] כגון דאמר מריה דבהמה דהקדש כל הרוצה להמיר בבהמתו יבא [יג] וימיר: **מתני'** [ה]ממירין אחד בשנים ושנים באחד אחד במאה ומאה באחד ר"ש אומר אין ממירין אלא אחד באחד שנאמר והיה הוא ותמורתו יהיה קדש מה הוא מיוחד אף [יט] היא מיוחדת: **גמ'** מנא ה"מ דת"ר [ט] בהמה בבהמה מכאן שממירין אחד בב' וב' באחד אחד במאה ומאה באחד ר"ש אומר אין ממירין אלא אחד באחד שנאמר בהמה בבהמה ולא בהמה בבהמות ולא בהמות בבהמה [יז] אמר לו מצינו בהמות שקרויה בהמה שנאמר [3] ובהמה רבה ור"ש [8] בהמה רבה איקרי בהמה סתם לא איקרי וטעמא דר"ש משום בהמה הוא והא טעמא דר"ש משום הוא מה הוא מיוחד אף [יט] תמורה מיוחדת מעיקרא אמר להן ר"ש מן והיה הוא ותמורתו וכי חזא דדרשי רבנן מבהמה בבהמה אמר להם איהו מהתם נמי מצינן למילף טעמא דידי אמר ר"ל מודה ר"ש שממירין וחוזרין וממירין מ"ט קדושה ראשונה דהקדש להיכן הלכה ורבי יוחנן אמר כשם שאין ממירין ב' באחד כן אין ממירין וחוזרין וממירין תניא כוותיה דרבי יוחנן תניא כוותיה דר"ל תניא כוותיה דרבי יוחנן [יט] כשם שאין ממירין אחד בשנים כך אין ממירין וחוזרין וממירין תניא כוותיה דר"ל יכול כשם שאר"ש שאין ממירין שנים באחד כך אין ממירין וחוזרין וממירין ת"ל והיה הוא ותמורתו [י]אפילו במאה [יא] בעי רבי אבין לדברי האומר [יט]אין ממירין וחוזרין וממירין הפריש אשם להתכפר בו והמיר בו

והומם

אמרו ליה לא סבירא לן דרב הונא ורוד דהא מיזבן קא זבנינן: **אמר** לה[ו] ולא סבירא לכו כמתני' דאמר כרב יהושע אמר להו לא דמי דהתם מוכח מילתא כיון דיהב ליה בלא דמי אבל הכא מיזבן קא זבנינן ולא מיחזי כבהן המסייע: **מן התמימין.** של חולין: **על בעלי מומין** של קדשים: **מן בעלי מומין.** של חולין: **על תמימין.** של קדשים: **שנאמר לא יחליפנו ולא** לא **ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב ואיזהו טוב ברע.** תם של חולין ברע של קדשים מגלן דבעל מום איקרי רע דכתיב כל מום רע היינו שקדם הקדישן את מומן דכמפרש בגמרא: **ומן תמימין** של חולין על בעלי מומין של קדשים יכול אפ' קדם מום קבוע להקדישן ת"ל כו': **איזהו** טוב של חולין ברע של קדשים באותו שקדם הקדשו לומומו: **מאי תלמודא.** היכי משמע מהכא: **מדשני** קרא ואמר בטוב דלא איצטריך דניכתוב קרא טוב ברע או רע ולא לימא בטוב דכיון דאמר או רע היינו משמע בטוב ואמאי אמר תו בטוב: **אלא** אלא **טוב מעיקרא עושה תמורה.** היינו שקדם הקדשו לומומו: **ולא רע** מעקרו. דהיינו שקדם מומו: **רבא אמר מתרוייהו טוב מצי ילפת.** דתרוייהו מייתרי חד בטוב אתא דטוב בטוב לא ימיר דאין אדם רשאי להמיר וחד בטוב לטוב מעיקרא כו': **קל וחומר הוא.** רע של קדשים בטוב דחולין דקא מפיק רע דקודש וטוב דחולין במקומו לא ימיר בטוב דחולין אלא בטוריו מלפחות עכשו ובשביל ריוח של אחר זמן: **ל"א אמר מר וזטרא כו'.**

עין משפט נר מצוה

עז א מיי' פי"ח מהל' תמורה הל"ד:
עח ב מיי' פי"ט מהל' ערכין הל' כב:
עט ג ד מיי' פי"ח מהל' תמורה הל"ב:
פ ה מיי' שם הל"ד:
פא ו מיי' שם הל"ט:

שינויי נוסחאות

[א] מומין ומן בעלי (ש"מ) [ב] הזכרים ומן התמימים על בעלי מומין ומן בעלי מומין על התמימים יכול (ש"מ) [ג] מוס קבוע להקדישו תלמוד לומר (ש"מ) [ד] מומן ולא שקדם מום קבוע להקדישן מלי (ש"מ) [ה] ברע. ס"א לא רע מאי בטוב וכן בגרס הרגמ"ה (ש"מ) [ו] אפילו טוב בטוב (ש"מ) [ז] ואכיי טוב בטוב מגלן דלא ימיר קסבר ק"ו (ש"מ) [ח] ואכיי. ס"א סבר מאי גילוי מילתא בעלמא הוא. ל"א ואכיי וכן (ש"מ) [ט] הוא אלא גלוי מילתא בעלמא הוא מי (ש"מ) [י] הוא דלקי אבל (ש"מ) [יא] מתפיס והתניא אין אדם מתפיס בדבר (ש"מ) [יב] כל הרוצה להמיר בבהמתו יבא וימיר. עי' גרסא אחרת בהשמטות בסוף המסכת (ש"מ) [יג] אף תמורתו מיוחדת (ש"מ) [יד] ל"ל אמרו לו, [טו] אף תמורתו מיוחדת אמר ר"ל מודה ר"ש שממירין [טו] דמה דמיון לו, [יז] אף תמורתו מיוחדת אמר ר"ל מודה ר"ש שממירין שנים באחד לל"ל דמיון לו (רש"ש וכ"ה בדפו"י) [יח] עיין בהשמטות בסוף המסכת. [יט] רש"י ד"ה מה"ד לו ואמ"כ מה"ד לו מ"ה של חולין לא ימיר בטוב או ברע דהקדש הס"ל ואמ"כ מה"ד טוב ורע טוב של חולין. (צי"ק) [יט] רש"י בו משמע (ש"מ) [כ] קודש לא ימיר בטוב של חולין (טוב) (ש"מ) [כא] דכי הכי (צי"ק) [כב] גילוס ל"ק מה"ד בשל אחרים דהילוף משמע ע"י ב' אנשים והס"ל ואמ"כ מה"ד ולא בעי כו' [כג] נמי מהתם מצינא. (צי"ק) [כד] טוב חולין ברע דקדש או רע דחולין בטוב דקדש איזהו טוב ברע בעלי מומין שקדם הקדשן לומומן זה הכלל זהו הייפך מן האחרים שהרי הכא הקדש הוא הנתפס והד"א. ל"ק ועיין בכורות יד ע"ג ובפיוט סז ועין מס"ל. [כה] הכלל השני היא. ל"ג גבר' שהיה לפניו היה כ' טוב דחולין ברע דקדש או רע דחולין בטוב דקדש זה הכלל וסגיה הפני היא הקדש וכן ג' דש"י. ועי' בהשמטות בסוף המסכת (ש"מ) [כו] האחרים שאומרים השני הוא הנתפס, תיובתא שהרי הכא האחד נמקח (ש"מ) [כז] ל"ל הראשון הוא הנתפס (יעב"ץ) [כח] אותו ברע טוב ברע ל"ל כו'. (צי"ק) [כט] הוא ומשני אמר ר"ש. (צי"ק) [ל] נמי מהתם מצי. ל"ק, ובדפ"י גר' התם נמי.

רבינו גרשום

א"ל כהן בתוך הזמן [תנהו ולא יהיב ליה דמי מידי (כהן לישראל)] [ישראל לכהן] הילכך מיחזא כבהן המסייע בבית הגרנות דבההוא הנאה קא יהיב ליה נהיליה שפוטרו מטיפולו הכא כיון המוכרו דיהבינן להון דמי לא מיחזי כבהן המסייע: **מאי אמרת דלמא** מוזיל כהן לגבייה. שנותנו לו בפחות מדמיו: לא עביד דסבר **בוצינא טב מקרא.** מוטב ריוח מועט שאטול עכשו שאמכרנו לו בשוויו מלפחות עכשו ובשביל ריוח של אחר זמן: **ל"א אמר מר וזטרא כו'.**